

## POSTANOWIENIE

22 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 22 stycznia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa DC. i W.C.

przeciwko syndykowi masy upadłości Bank S.A. w W.

o ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej syndyka masy upadłości Bank S.A.

w W.

od wyroku częściowego Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16 maja 2024 r.,

V ACa 775/24,

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2. zasądza od syndyka masy upadłości Bank S.A. w W. łącznie na rzecz W.C. i D.C. 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

(G.G.)

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 maja 2022 r., II C 821/19 , Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo kredytobiorców o stwierdzenie nieważności stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu zawartej przez strony, ewentualnie zasądzenie od pozwanego banku na ich rzecz 1389,72 zł oraz 38 314,12 CHF z odsetkami, ewentualnie zasądzenie 28 991,45 zł z odsetkami.

W toku postępowania apelacyjnego 20 lipca 2023 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy ogłosił upadłość banku

Po zawieszeniu postępowania i jego podjęciu przeciwko syndykowi w zakresie żądania ustalenia Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem częściowym, zaskarżonym skargą kasacyjną, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że ustalił nieważność stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu.

Sąd drugiej instancji ustalił, że 19 marca 2008 r. strony zawarły umowę kredytu na sumę 143 525,40 zł indeksowanego kursem CHF, jako równowartość 65 867,55 CHF. Rzeczywista równowartość w CHF miała zostać określona po wypłacie ostatniej transzy kredytu. Spłata kredytu miała nastąpić w 360 miesięcznych ratach. Kredyt został wypłacony w pięciu transzach.

Rzeczywista wysokość rat kapitałowo-odsetkowych miała zostać określona w harmonogramie spłat. W dniu wypłaty kredytu suma wypłaconych środków miała być przeliczana na CHF według kursu kupna walut określonego w tabeli kursów obowiązującego w dniu uruchomienia danej transzy. Wysokość zobowiązania miała być ustalana jako równowartość sumy do spłaty wyrażonej w CHF, po przeliczeniu każdej częściowej spłaty (raty) według kursu sprzedaży walut określonego w bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych do CHF obowiązującego w dniu spłaty.

Do 28 marca 2019 r. kredytobiorcy wpłacili na rzecz banku 21 666,90 zł oraz 38 314,12 CHF.

Sąd drugiej instancji wskazał, że w umowie będącej przedmiotem niniejszej sprawy bank w sposób jednostronny oznaczał kurs waluty właściwej do wyliczenia zobowiązania kredytobiorcy. Z treści umowy nie wynikały zaś ani obiektywne, ani weryfikowalne oznaczenia tego kursu. Przedmiotowa umowa nie była negocjowana indywidualnie, zawiera postanowienia naruszające w sposób rażący interesy konsumenta i jest sprzeczna z dobrymi obyczajami.

W ocenie Sądu drugiej instancji nie ma możliwości utrzymania umowy po wyeliminowaniu postanowień abuzywnych. Przedmiotowa umowa jest bezskuteczna na skutek zastosowania przez bank niedozwolonych postanowień umownych.

Syndyk masy upadłości banku wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia

prawnego: czy postępowanie sądowe z powództwa kredytobiorcy o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu waloryzowanego (indeksowanego albo denominowanego) do waluty obcej, wytoczone przeciwko upadłemu bankowi (kredytodawcy), jest sprawą „o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości” w rozumieniu art. 145 ust. 7 ustawy z 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (pr.upadł.) i tym samym podlega zawieszeniu na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 lub art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 144 ust. 1 i art. 145 ust. 1 pr.upadł. do czasu rozpoznania zgłoszenia wierzytelności na liście wierzytelności lub, odpowiednio, odmowy uwzględnienia wierzytelności na liście i wyczerpania trybu określonego ustawą.

Syndyk masy upadłości banku wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania również z uwagi na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych: art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 144 ust. 1 i w zw. z art. 145 ust. 1 pr.upadł. oraz art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 144 ust. 1 w zw. z art. 145 ust. 1 pr.upadł.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Zgodnie z art. 144 ust. 1 pr.upadł. po ogłoszeniu upadłości postępowania sądowe, administracyjne lub sądownoadministracyjne dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez syndyka albo przeciwko memu. Postępowanie o ustalenie nieważności umowy kredytu nie jest postępowaniem dotyczącym wierzytelności, o którym mowa w art. 145 pr.upadł., dlatego należało je podjąć i dalej prowadzić. Orzeczenie ustalające ważność lub nieważność umowy kredytu (ściślej istnienie lub nieistnienie stosunku kredytu) może na podstawie art. 366 k.p.c. mieć wpływ na rozstrzygnięcie o wierzytelnościach stron umowy, w tym może wiązać przy ustalaniu listy wierzytelności upadłego, lecz sam proces o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego nie jest postępowaniem dotyczącym wierzytelności.

Takie stanowisko potwierdza również uchwała Sądu Najwyższego z 19 września 2024 r., III CZP 5/24: „postępowanie sądowe z powództwa kredytobiorcy będącego konsumentem o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu, prowadzone przeciwko bankowi, co do którego w toku

postępowania ogłoszono upadłość, nie jest sprawą „o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości” w rozumieniu art. 145 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, a tym samym może być podjęte z chwilą ustalenia osoby pełniącej funkcję syndyka”.

To właśnie korelacja art. 145 ust. 1 pr.upadł. z ustaleniem listy wierzytelności, wyrażająca istotę i funkcję przywołanego przepisu, stanowi o fundamentalnej różnicy między sprawami o ustalenie i sprawami o zasądzenie.

W przypadku zawieszenia postępowania o ustalenie nieistnienia stosunku kredytu kredytobiorca upadłego nie mógłby zgłosić roszczenia o ustalenie do listy wierzytelności, ponieważ umieszczeniu na liście podlegają tylko wierzytelności, czyli prawa do żądania spełnienia oznaczonego świadczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 k.p.c. kredytobiorcom przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności .

Dariusz Pawłyszcz

(G.G.)

[SOP]